

EDITORIAL

První dvě studie dvojčísla 1–2/2020 časopisu *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia* nás nechávají nahlédnout do práce kurátorů a kurátorek Národního muzea. Vít Pokorný ve své studii představuje projekt Dokumentace současných divadelních budov, který od roku 2016 realizuje Divadelní oddělení Národního muzea. Jak autor textu a hlavní realizátor projektu konstatuje, předmětem dokumentace zde není divadlo jako umělecký druh, ale „divadlo jakožto architektonický, sociální a kulturně-průmyslový fenomén, jeden z prvků obecné mezilidské komunikace“. V článku prezentuje smysl projektu, jeho koncepci, metodiku a klíčová zjištění týkající se divadelního provozu v kontextech různých prostor. Kurátorky Etnografického oddělení NM Daniela Záveská a Helena Medřická se ve svém textu věnují bohaté fotografické sbírce Františka Řehoře, která je součástí jeho sbírkotvorné a výzkumné činnosti v oblasti východní Haliče. Autorky se soustředí se na tu její část, která je uložena ve fondech NM, a prezentují nové poznatky vycházející z postupného zpracovávání materiálu.

Další dvě studie jsou zaměřeny na téma paměti. Martin Jelínek se zabývá procesem vzniku místa paměti na příkladu rodné vsi Antonína Zápotockého. Vymezuje hlavní momenty vztahu Zápotockého k jeho rodné obci, klíčové pro postupnou přeměnu rodiště do místa paměti, a sleduje proměny místa paměti v souvislosti s proměnami historického kontextu. Martin Šindelář se soustředí na budování pomníků v Československu 70. a 80. let. Na příkladu výstavby čtyř figurálních monumentů Klementa Gottwalda ve Středočeském kraji sleduje rozhodovací procesy stranických a státních orgánů a rozkrývá praktické postupy dobové politiky paměti na regionální úrovni v období normalizace.

V čísle uveřejňujeme také recenze na čtyři z publikací vydaných v posledních letech. Alexander Mušinka se ve své recenzi věnuje knize *Amendar. Pohled do světa romských osobností* (2018). Stanislava Kučová se soustředí na knihu *Antické umění ve sbírce Národního muzea* (2020). Otakar Kirsch hodnotí publikaci *Národní muzeum v éře Československa* (2019) a Jiří Andrs *Český tramping v časech formování a rozmachu* (2019).

Jitka Gelnarová

The first two papers of this double issue 1–2/2020 of *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia* give us an insight into the work of the National Museum curators. In the first, Vít Pokorný presents the National Museum Theatre Department's Catalogue of Contemporary Theatre Buildings, a project that began in 2016. As Pokorný, the author and project lead, states, the research focus is not theatre as an artistic form, but “theatre as an architectural, social, and cultural-industrial phenomenon, one of the elements of interpersonal communication”. In the article he presents the purpose of the project, its concepts, methodology, and key findings regarding theatre operations in the contexts of different spaces. In the second paper, two curators from the Ethnographic Department at the National Museum, Daniela Záveská and Helena Medřická, focus on the extensive photography compilation of František Řehoř, which forms part of his collection and research activities in eastern Galicia. The authors focus on the part of the collection that is stored in the National Museum and present new findings based on their exploration of the material.

The other two studies focus on the topic of memory. Martin Jelínek deals with the process of the creation of a site of memory, using the example of Antonín Zápotocký's hometown. The text outlines the most significant moments in Zápotocký's relationship with his birthplace, which were crucial for the gradual transformation of his hometown into a site of memory. The author further traces the transformations of this site of memory in relation to changes in the historical context. Martin Šindelář focuses on the construction of monuments in Czechoslovakia in the 1970s and 1980s. Using as an example the construction of four statues of the communist president Klement Gottwald in the Central Bohemian Region, the author traces the decision-making processes of both the communist party and state authorities and reveals political procedures at regional level during the period of normalisation.

This issue also includes reviews of four titles published in recent years. Alexander Mušinka reviews the book *Amendar. Pohled do světa romských osobností* (Amendar. A Look into the World of Roma Personalities, 2018). Stanislava Kučová reviews *Antické umění ve sbírce Národního muzea* (Classical Antiquity Art in the Collection of the National Museum, 2020). Otakar Kirsch reviews the publication *Národní muzeum v éře Československa* (The National Museum in the Era of Czechoslovakia, 2019) and Jiří Andrs examines *Český tramping v časech formování a rozmachu* (Czech tramping in times of formation and upswing, 2019).

Jitka Gelnarová